Вижте Новините на детски Език

Зимни пакостници

Новини | Свят | на 03.12.2025 06:00 | от Вера Краузе

Защо говорим за това?

Коледа е време, което свързваме с подаръци, светлини и вкусни трапези. Но според българските легенди точно тогава, в най-дългите зимни нощи, идват и едни странни същества… Караконджулите! Описват ги различно, но почти винаги имат рога, космати са, понякога имат само едно око, понякога един крак, но винаги… опашка.

Откъде идват караконджулите?

Според вярванията те живеят на края на света, в пещери или много дълбоко под земята. Една от най-интересните легенди разказва, че се събирали около Световното дърво. То е огромно! Короната му опира високо в небето, корените стигат до най-дълбоката част на земята, а стволът е самият център на света. Според легендата караконджулите цяла година се опитват да прережат това дърво. Запретват ръкави, наострят ръждивите си триони и започват да пилят: *Рррррррр-рррррррр*! Пилят, пилят неуморно… И точно накрая, когато им остава съвсем малко… настъпва времето около Коледа! Единствените дни, в които им е позволено да излязат на земята! Караконджулите забравят работата си, хвърлят трионите и хукват да бродят по света.

Какво правят?

По старите вярвания караконджулите не са (чак) толкова страшни, колкото пакостливи. Можели да объркат закъснял пътник, да го цопнат в някоя дълбока локва или да го стреснат точно когато не очаква. Затова хората измисляли начини за „защита“: поставяли сито пред вратата, за да се обърка караконджулът, като започне да брои на дупките му. Или поддържали горящ огъня в камината. Светлината, казват, не е по вкуса на тези зимни пакостници. Или да се прибират вкъщи преди залез… защото караконджулите се появяват и пакостят само нощем. След изгрева на слънцето се скриват.

И как завършва тази история?

На Йордановден (6 януари) караконджулите трябва да се върнат обратно под земята. Там ги чака изненада: Световното дърво е заздравяло напълно! Колкото и да са го пилили, то винаги се възстановява… и светът продължава да стои. Така всичко започва отначало: нова година, ново пилене, нови караконджулски планове, които те никога не довършват.

Защо тази легенда се разказва и днес?

Караконджулите напомнят за времето, когато зимата е била истински тъмна. Без електричество, без светли улици… само огнището в стаята. Навън е студено и страшно… Сенките често „разказвали“ свои истории. А хората ги превръщали в караконджули: пакостници, които бродят в тъмното. Днес ги пазим като част от нашия фолклор. А най-интересното е, че те се появяват и в легендите на други балкански страни, сякаш зимната тъмнина е разказвала една и съща история навсякъде.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/7045-zimni-pakostnitsi

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени